

LETNJA NAUČNA ŠKOLA 2019

Nastavljajući tradiciju dužu od 30 godina, Istraživačka stanica Petnica će tokom leta i jeseni ove godine organizovati **Letnju naučnu školu** – obrazovni program za **učenike koji školske 2018/2019. godine pohađaju sedmi razred**. Program će biti održan u tri termina u trajanju od po **devet dana**.

Gde je i šta je Istraživačka stanica Petnica?

Istraživačka stanica Petnica (ISP) je nezavisna i samostalna institucija koja organizuje različite programe vanškolskog obrazovanja u širokom spektru prirodnih i društvenih nauka.

ISP je smeštena u selu Petnica, 7 km istočno od Valjeva, na mestu izabranom, zbog brojnih pogodnosti, za izvođenje praktičnih i terenskih aktivnosti. Na svega 200 m od Stanice nalazi se Petnička pećina, sa bogatim živim svetom, geološkim, paleontološkim i arheološkim nasleđem. Od Petnice pa do severnih obronaka Valjevskih planina pružaju se najsevernije pojave tipičnog krasa u Srbiji. Na par kilometra jugozapadno od Petnice nalazi se klisura reke Gradac koja je, zbog svoje lepote i očuvanosti, zaštićeno prirodno dobro. U blizini ISP nalazi se sportsko-rekreativni centar sa bazenima napajanim toplom podzemnom vodom i brojnim sportskim terenima, kao i manje jezero. Petnica je čuvena po tradiciji školstva dužoj od pet vekova. Najstarija knjiga u ovom delu Srbije („Petnički psaltir“) potiče iz 1488. godine kada je tu postojao manastir sa prepisivačkom školom. Bogat živi svet, zanimljive geološke pojave, kulturni i istorijski spomenici, sela bogate tradicije i blizina Valjeva – trgovačkog, saobraćajnog i kulturnog središta regije, čine ISP mestom pogodnim za kombinovanje teorijskog, laboratorijskog i terenskog rada.

Sa preko 8000 m² moderno opremljenog prostora za boravak i rad i velikim iskustvom u organizaciji različitih aktivnosti, ISP se svrstava u sam vrh svetskih institucija za vanškolsko naučno obrazovanje. Uz brojne učionice, u ISP se nalaze i velika naučna biblioteka, kao i laboratorije za arheologiju, astronomiju, biologiju, elektroniku, fiziku, geologiju i hemiju. Stanica raspolaže sa 170 mesta za smeštaj polaznika i saradnika, dok se ishrana organizuje u sopstvenom restoranu. Učesnici imaju pristup računarima i internet resursima, uključujući i bogato snabdevenu klasičnu i virtuelnu biblioteku i međunarodne akademske bibliotečke servise.

Šta je Letnja naučna škola i kome je namenjena?

Letnja naučna škola (LNS) je **višedisciplinarni program** koji uvodi zainteresovane učenike u **osnovne metode nauke i istraživačkog rada**. Tokom LNS, učenici mogu da se neposredno angažuju u aktivnostima **teorijskog, praktičnog i istraživačkog karaktera** u oblastima astronomije, biologije, elektronike, fizike, hemije, geografije, geologije, arheologije, matematike, psihologije, računarstva i svih drugih disciplina koje su zastupljene u ISP. Cilj ovog programa nije da se nauče činjenice, vežbaju zadaci ili proverava znanje, već da se **polaznici upoznaju sa principima i osnovnim metodama istraživanja i da se podstaknu da kritički razmišljaju i razvijaju istraživački duh**. LNS okuplja veliki broj radnika i saradnika ISP.

Pravo prijavljivanja na LNS imaju **učenici koji trenutno pohađaju VII razred** i koji pokazuju **izrazito visoku zainteresovanost za nauku i istraživački rad, kao i visok stepen samostalnosti i lične inicijative**. Kandidati **treba da budu spremni na odvajanje od roditelja i poznatog okruženja, kao i na rad i druženje sa vršnjacima koje do tada nisu imali prilike da sretnu**. Ocene i nagrade sa takmičenja ne predstavljaju bitan kriterijum za izbor kandidata. Učesnici ne dobijaju nikakve diplome i učešće na LNS ne donosi nikakve formalne olakšice u daljem školovanju.

Kako se prijaviti za učešće na LNS? (namenjeno zainteresovanim učenicima)

Kroz prijavnu dokumentaciju treba da nam objasniš **svoja interesovanja, motivaciju i očekivanja od učešća na LNS**. Svaku prijavu nezavisno pregleda i procenjuje posebna selekciona komisija Istraživačke stanice Petnica. Nekompletna, uopšteno pisana ili oskudna dokumentacija čest je razlog neprihvatanja kandidata. Zato je bolje u prijavi pružiti i višak informacija, opisati različite aktivnosti i iskustva, razmišljanja i očekivanja, probleme i ostvarenja. Dokumentacija koju nam šalješ je jedina informacija koju imamo o tebi.

Kompletna prijavna dokumentacija podrazumeva **prijavni formlar, autobiografiju, esej** i makar jednu **preporuku nastavnika ili školskog psihologa/pedagoga** (primamo i više).

Prijavljivanje se vrši slanjem kompletne prijavne dokumentacije na adresu:

ISTRAŽIVAČKA STANICA PETNICA – PRIJAVE ZA LNS 2019
Selo Petnica
14104 Valjevo

Prijavu pošalji isključivo poštom, nikako faksom ili e-mailom. Prjava mora stići u ISP najkasnije do **30. aprila 2019. godine**. Kandidati koji budu izabrani će o tome biti obavешteni do **31. maja 2019. godine**.

Prijavni formular

Deo prijavnog formulara treba da pročita, popuni i potpiše roditelj ili staratelj. U posebno označenom prostoru škola pečatom i potpisom ovlašćenog lica dokazuje saglasnost za tvoje prijavljivanje i (ako bude izabran/a) odsustvo sa nastave tokom trajanja LNS. **Bez potpisa kandidata, roditelja/staratelja i ovlašćenog lica škole na formularu, prijava se neće uzimati u razmatranje**. Prijavni formular sadrži i pitanja koja su nam bitna za odabir kandidata, i neophodno je da odgovoriš na svako od njih. Ukoliko ti je potrebno više od predviđenog prostora, odgovore proširi u autobiografiji, ili na posebnom listu papira A4 formata.

Autobiografija

Pišući kratak tekst o sebi (do dve kucane strane), svojim interesovanjima, motivaciji i očekivanjima od LNS treba da se predstaviš članovima naše selekcion komisije. Bolje ćemo te upoznati ako nam, pored interesovanja o kojima pišeš, daš i konkretne primere i objašnjenja zašto te i kako nešto zanima (na primer, umesto samo „volim biologiju/dizajn/fiziku/psihologiju/minerale“, napiši nam odakle potiče tvoje znanje o tome, da li je bilo pokušaja da nešto napraviš, da organizuješ neku aktivnost sam/a ili sa drugovima, da izvedeš eksperiment i kako je to uticalo na tebe.

Pažljivo pročitaj pitanja ispod, ali imaj u vidu da ne treba da nam redom odgovaraš na njih, niti je neophodno da odgovoriš baš na svako pitanje. Ona su tu samo da ti pomognu da osmisliš svoju autobiografiju. Ako postoji nešto što želiš da nam kažeš o sebi, a mi te nismo pitali, slobodno proširi autobiografiju takvim informacijama.

Koje knjige, muziku i/ili filmove preporučuješ i zašto?

Koju igru najviše voliš da igraš?

Koliko imaš slobodnog vremena i kako ga provodiš?

Da li imaš pristup internetu i šta tamo radiš?

Baviš li se nečim zanimljivim, nečim čime se drugi retko bave?

Ko (ili šta) te fascinira, inspiriše i motiviše?

Voliš li da maštaš i o čemu?

Šta očekuješ da ćeš naučiti ili uraditi na LNŠ što ne možeš drugde?

Kako zamišljaš svoj boravak u ISP?

Koliko dobro se služiš nekim stranim jezikom i gde to koristiš?

Šta bi sve uradio/la ako bi se iznenada pojavila dva ili tri slobodna dana?

Članovi selekcionarne komisije imaju višegodišnje iskustvo, pa će lako shvatiti ako je autobiografija samo biografija koju je napisao neko drugi (mama, tata, nastavnik, drug, drugarica...), pa to izbegni i daj nam priliku da te upoznamo onako kako sam/a sebe predstavljaš.

Esej

Na oko dve kucane strane napiši esej, odnosno kraći pisani rad na jednu od ponuđenih tema. Esej nije isto što i pismeni zadatak u školi! Ovdje očekujemo lepo, jasno i sređeno razmišljanje o problemu o kome izabereš da pišeš. Slobodno koristi svoju maštu, ali i sve dostupne izvore informacija o temi koju izabereš (internet, školska/gradska biblioteka...).

- „Roboti i mi“
- „U poseti sebi 2040. godine“
- „Ja sam promena koja je potrebna svetu“
- „Problem koji niko nije video osim mene“

Preporuke

Predmetni nastavnik i/ili školski psiholog/pedagog treba da ti napišu preporuke koje moraju biti overene pečatom škole, prema uputstvu koje se nalazi u delu teksta namenjenom njima. Uz njihove preporuke primamo i preporuke od bilo koga drugog ko te dobro poznaje.

Šta treba da znate kao nastavnik? (namenjeno nastavnicima)

Istraživačka stanica Petnica i ove godine organizuje **Letnju naučnu školu (LNŠ)**. Za proces selekcije novih polaznika, Vaše mišljenje nam je od izuzetne važnosti, kako bismo stekli što jasniju sliku o kandidatima koje preporučujete. Dobro procenite imate li **među sedmacima** onih koji nisu samo vredni đaci, već i **lično zainteresovani za istraživački rad, samostalni, kreativni, slobodni u razmišljanju i spremni da se odvoje od roditelja i**

poznatog društva da bi u jednom novom i drugačijem ambijentu proveli **devet dana**. Molimo vas da ne odvrćete učenike koji sami pokažu inicijativu da učestvuju na našem programu, iako vam oni možda nisu među prvima pali na pamet kao odgovarajući kandidati!

Iskreno nam napišite šta smatrate slabostima, a šta kvalitetima svih učenika koji pokažu interesovanje u svojim preporukama i šta mislite da su potencijalne teškoće u radu sa njima. Obratite pažnju na zainteresovanu i motivisanu decu iz nestimulativnih sredina (ugrožene socijalne kategorije, teške porodične situacije), koja bi zbog svoje zatvorenosti, prividne stidljivosti ili iz nekih drugih razloga mogla neopravdano sebe da smatraju neadekvatnim kandidatima za učešće na ovom programu. Nemojte podlegati pritiscima ambicioznih roditelja koji su „sigurni i uvereni“ kako baš njihovo dete mora da ide u ISP. Apsolutno nismo zainteresovani za razmaženu decu.

ISP se ovim pozivom obraća stotinama škola, a ukupan broj mesta (u sva tri termina) je ograničen na **manje od 200**. To znači da je važno kandidate otvoreno upozoriti da je konkurencija velika i da se pri izboru neće favorizovati pobednici raznih takmičenja i smotri. Škola, naravno, može prijaviti više kandidata.

Nastojte da kandidati pošalju urednu i kompletnu prijavnu dokumentaciju u predviđenom roku i da uz nju prilože dokaze svojih samostalnih aktivnosti i vanškolskog rada. Izuzetno cenimo ukoliko se uverimo da se dete bavi i zanimljivim aktivnostima van škole na svoju inicijativu.

Molimo vas da **za svakog vašeg učenika sedmog razreda, koji želi da se prijavi za program**, pošaljete što detaljniju preporuku, u koju ćete, pored dole traženih podataka, uključiti i sve ono što smatrate da je za konkretnog učenika relevantno. Molimo Vas da u svoje mišljenje o učeniku uključite sledeće informacije:

- **procenu zainteresovanosti učenika za nauku i određene školske predmete** (da li se učenik bavi nekim samostalnim aktivnostima, da li je njegova motivacija za bavljenje tim aktivnostima unutrašnja i sl.);
- **procenu samostalnosti učenika** (koliko je učenik spreman za samostalan rad, koliko ima razvijene radne navike i sl.);
- **procenu komunikativnosti učenika** (kako održava kontakte sa grupom, koliko može da inicira i pokreće druge na rad, da organizuje i rukovodi timom);
- **procenu učenikove spremnosti da preuzme odgovornost** i naporno radi kako bi odgovorio na zadatke koji se pred njega postavljaju;

- **procenu učenikove uključenosti u vannastavne aktivnosti** (da li je učenik uključen u dodatne aktivnosti i sekcije u školi ili van škole, koliko je motivisan za dodatni rad, da li inicira rad van školskih časova);

- **procenu sadašnjih i budućih jačina i slabosti učenika** (šta učeniku teško, a šta lako ide trenutno i šta bi u budućnosti mogle biti slabosti i kvaliteta učenika; da li je potrebno modifikovati metode rada zbog određenih teškoća).

Kako bi preporuke bile što informativnije, mogu ih zajedno pisati razredne starešine, predmetni nastavnici i školski psiholog/pedagog.

Molimo Vas da preporuke učenicima dajete u zapečaćenim kovčevima, kako ne bi imali uvid u njihov sadržaj.

Podsećamo Vas da u ISP postoji „Naučni dan“ – poludnevni ili celodnevni program namenjen školskim sekcijama ili grupama izuzetno zainteresovanih đaka, na kome oni uz pratnju nastavnika imaju priliku za izvođenje zahtevnijih ogleda i vežbi iz različitih predmeta.

Verujemo da je važno da zajedno učenicima pomognemo da razvijemo svoje potencijale i interesovanja i zato smo vam veoma zahvalni na pomoći pri izboru kandidata za Letnju naučnu školu i na saradnji sa Stanicom!

Da li se i kako učešće na ovom programu plaća?

Pozvani učesnici (odnosno, njihovi roditelji ili njihove škole) plaćaju deo troškova (u visini od oko 40% realne cene) ishrane, smeštaja, lokalnog prevoza, zdravstvene zaštite i realizacije programa u ISP. Participacija se plaća uplatom na račun Stanice pre dolaska, nakon primljenog poziva sa detaljnim instrukcijama, ili u gotovini, po dolasku na program. Učeniku u pokrivanju ovih troškova može pomoći škola, opština, lokalni fond za talente i druge organizacije.

Za ograničeni broj učenika koji nemaju ni jednu od ovih mogućnosti, a prođu selekciju, deo troškova participacije može da snosi ISP. U ovom slučaju, uz prijavnu dokumentaciju potrebno je dostaviti **pisanu molbu sa obrazloženjem roditelja/staratelja za oslobađanje od dela troškova**. Postojanje molbe neće uticati na izbor kandidata. Slabije materijalno stanje nije i ne sme biti razlog za nepozivanje bilo kog kandidata! Učesnik sam snosi troškove puta do ISP i nazad. **Iznos participacije za učešće na LNŠ iznosi 22 000 dinara.**